

Sebehodnocení

jako součást formativního hodnocení

Letty Rising

- Hlavním cílem sebehodnocení je pomoci studentům sledovat, hodnotit a převzít odpovědnost za své učení

- Porozumění tomu, jaký je pro každého nejlepší způsob učení, je něco, co musíme děti naučit

- Nestačí jim pouze říct, aby se sebehodnotily nebo udělaly reflexi. Musíme jim dát nástroje a nabídnout příležitosti sebehodnocení procvičovat a zlepšovat se v něm.

- Při sebehodnocení studenti poznávají své silné a slabé stránky a na jejich základě přizpůsobují své učení.

Proč sebehodnotit?

- Sebehodnocení:
  - Podporuje dovednosti v oblastech reflexe a monitorování sebe sama

Proč sebehodnotit?

- Sebehodnocení:
  - Podporuje akademickou nezávislost skrze sebereportování o vlastním pokroku v učení

Proč sebehodnotit?

- Sebehodnocení:
  - Rozvíjí sebeřízené učení

Proč sebehodnotit?

- Sebehodnocení:
  - Zvyšuje motivaci studentů

Proč sebehodnotit?

- Sebehodnocení:
  - Napomáhá studentům rozvíjet množství osobních a přenositelných dovedností

Na co při sebehodnocení pamatovat?

- Bude třeba dostatek času, abychom studenty naučili, jak sebehodnotit

Na co při sebehodnocení pamatovat?

- Studenti jsou často zvyklí na systém, který téměř vůbec, z hlediska toho, jak jsou hodnoceni, neovlivňují.

Na co při sebehodnocení pamatovat?

- Sebehodnocení může motivovat studenty hlouběji studovat a pracovat s pomůckami.

Na co při sebehodnocení pamatovat?

- Sebehodnocení může vyžadovat více času než hodnocení učitelem.

Na co při sebehodnocení pamatovat?

- Při sebehodnocení na sebe studenti mohou být mnohem přísnější, než kdyby byli hodnoceni učitelem.

Přínosy sebehodnocení

- Zvyšuje angažovanost studentů, posiluje je. Umožňuje jim mít větší autonomii.

Přínosy sebehodnocení

- Zvyšuje motivaci a vytrvalost. Podněcuje studenty k tomu, aby sami vyhledávali potřebnou pomoc a věděli, kde ji najít.

Přínosy sebehodnocení

- Rozvíjí seberegulační a metakognitivní dovednosti studentů. (Porozumění tomu, jak se jim nejlépe učí)

Přínosy sebehodnocení

- Dává studentům silný cit pro jejich vlastní schopnosti, a to při rozvoji účinných studijních návyků

Přínosy sebehodnocení

- Zlepšuje a obohacuje argumentační a komunikační dovednosti studentů

Přínosy sebehodnocení

- Napomáhá studentům pochopit a aplikovat kritéria kvality na svou vlastní práci

Jak začít se sebehodnocením?

Jak začít se sebehodnocením?

- Stanovte, jaké práce budou hodnoceny a jaká budou hodnotící kritéria.

Jak začít se sebehodnocením?

- Stanovte očekávání k daným úkolům. Můžete využít rubriky nebo kontrolní seznamy.

Jak začít se sebehodnocením?

- Motivujte studenty tak, že jim tento úkol podáte jako příležitost k objektivní reflexi na jejich práci a způsob, jak najít cestu ke zlepšení se.

Jak začít se sebehodnocením?

- Poskytněte studentům příležitost s vámi spolupracovat a podílet se na vytvoření hodnotících kritérií.

Jak začít se sebehodnocením?

- Zaměřte se i na vnitřní dialog, který lidé vedou při práci a tvorbě nových věcí.

Jak začít se sebehodnocením?

- Zaměřte se i na vnitřní dialog, který lidé vedou při práci a tvorbě nových věcí.
  - Můžete to názorně ukázat tak, že při řešení problému/činnosti budete přemýšlet nahlas.
  - Popř. můžete vysvětlit, jaká rozhodnutí jste v průběhu daného projektu/činnosti museli činit.

Typy sebehodnocení

- Vysvětlivky/kontrolní seznamy
- Deníky/reflexe
- Portfolia
- Otevřené sebehodnotící otázky

Ukázka vysvětlivek pro psaní shrnutí

	Převyšuje standardy	Splňuje standardy	Blíží se standardům	Neblíží se standardům
Délka	6-8 vět	9-10 vět	11-12 vět	Více než 12 vět
Parafrázování	Neužívá v jedné větě více než 4 za sebou jdoucí slova převzatá z původního textu	Jedna věta obsahuje více než 4 za sebou jdoucí slova převzatá z původního textu	Dvě věty obsahují více než 4 za sebou jdoucí slova převzatá z původního textu	3+ vět obsahuje více než 4 za sebou jdoucí slova převzatá z původního textu
Zaměření	Pouze na hlavní myšlenku a důležité detaily	Na hlavní myšlenku a některé nedůležité detaily	Na hlavní myšlenku a žádné důležité detaily	Neobsahuje hlavní myšlenku
Mluvnice	Maximálně jedna pravopisná / interpunkční chyba	2-3 pravopisné / interpunkční chyby	4-5 chyb	6 a více chyb

Deníky a reflexe

- Studenti si mohou vést denní či týdenní záznamy a reflexe na své učení, obtíže a úspěchy; popř. reagovat na podněty, které jste jim dali.
  - Podněty mohou zahrnovat otázky a tvrzení podobná těm, která jsou na seznamu věcí k promyšlení.

Deníky a reflexe

- Každý den mohou napsat shrnutí toho, co se ten den naučili. Používají svá vlastní slova, reflektují, co se ve třídě naučili, a propojují to s dalšími oblastmi vzdělávání, kterým se věnovali.

Deníky a reflexe

- Je dobré, když se studenti takto zamýšlejí i v průběhu procesu učení, nejen na jeho konci.

Portfolio

- Organizovaná sbírka studentem vybraných prací. ONI si je vybírají!

Portfolio

- Reflektuje na jejich každodenní vzdělávací aktivity.

Portfolio

- Dokumentuje rozvoj studentů a zaměřuje se na jejich růst.

Portfolio

- Mělo by pokrývat široké spektrum prací studentů, tak aby nabízelo celkový obrázek o jejich rozvoji.

Portfolio

- Napomáhá učitelům přemýšlet o své vlastní výuce a praktikách. Ovlivňuje tak budoucí plány.

Otevřené sebehodnotící otázky

- Jakými cestami jsi k tomu dospěla?
- Co víc by ses o tomhle ráda naučila?
- Jak ti tahle strategie pomáhá?
- Co na tvé práci je nebo není tak, jak jsi chtěla, aby bylo?
- Co už víš? Co ses naučila?
- Co ještě nevíš?

Jak se studenti naučí sebehodnotit?

- Je třeba mít přístup k příkladům a ukázkám kvalitních prací. Aby mohli studenti vytvářet kvalitní práce, potřebují vidět příklady toho, jak kvalitní práce vypadají.
  - Ukažte jim příklady velmi dobrých esejí; projděte zásady vedení smysluplné diskuze; musí být schopni rozpoznat a prodiskutovat znaky kvalitních textů a slohových prací
- Vybavte studenty slovníkem vhodným k sebehodnocení (syntax, tón, úhel pohledu atp.), aby sdíleli jednotný jazyk
- Procvičujte dávání a přijímání zpětné vazby tak, aby se sebehodnocení stalo přirozenou součástí života studentů

Jak děti učit sebehodnocení?

- Pozorujte a poskytněte podpůrnou zpětnou vazbu na to, jak se studenti sebehodnotí

Jak děti učit sebehodnocení?

- Dejte jim příležitost o sebehodnocení diskutovat

Jak děti učit sebehodnocení?

- Dejte jim příležitost o sebehodnocení diskutovat

Jak děti učit sebehodnocení?

- Učitelé musí nabízet neustálou podporu sebehodnocení